

# İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

## PMI 48,4'e geriledi

Ekim 2023

Önemli Noktalar:

- Yeni siparişlerde yaklaşık bir yılın en sert yavaşlaması yaşandı
- İstihdam yeniden düşüşe geçti
- Enflasyonist baskılar hafifledi

### Özet:

Türk imalatçıları yılın son çeyreğine de zorlu talep koşulları altında başladı. Yeni sipariş temin etmenin daha da zorlaşması nedeniyle firmalar üretim, istihdam ve satın alma faaliyetlerini yavaşlattı. Diğer yandan, hem girdi maliyetlerinin hem de satış fiyatlarının Eylül ayına göre daha düşük oranlarda artması, enflasyonist baskıların bir miktar hafiflediği yönünde sinyal verdi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), imalat sanayinin kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış tek rakamlı, bileşik performans göstergesidir. Manşet gösterge; yeni siparişler, fabrika çıkışları, istihdam, tedarikçilerin teslim süresi ve satın alma stokları gibi göstergelerden elde edilmektedir. 50,0 değerinin üzerinde ölçülen tüm rakamlar sektörde genel anlamda iyileşmeye işaret etmektedir.

Ekim'de manşet PMI üst üste dördüncü ay 50,0 eşik değerinin altında kaldı. 48,4 olarak ölçülen endeks, faaliyet koşullarındaki yavaşlamanın ılımlı olduğunu gösterse de söz konusu yavaşlama PMI'nın 49,6 olarak ölçüldüğü Eylül ayına kıyasla daha belirgin gerçekleşti.

İmalatçılar Ekim'de iç ve dış talebin genel olarak zayıf seyrettiğini bildirdi. Bunun sonucu olarak toplam yeni siparişler ve yeni ihracat siparişleri hız kaybetti. Toplam yeni siparişlerdeki yavaşlama geçen yılın Kasım ayından bu yana en yüksek oranda kaydedildi.

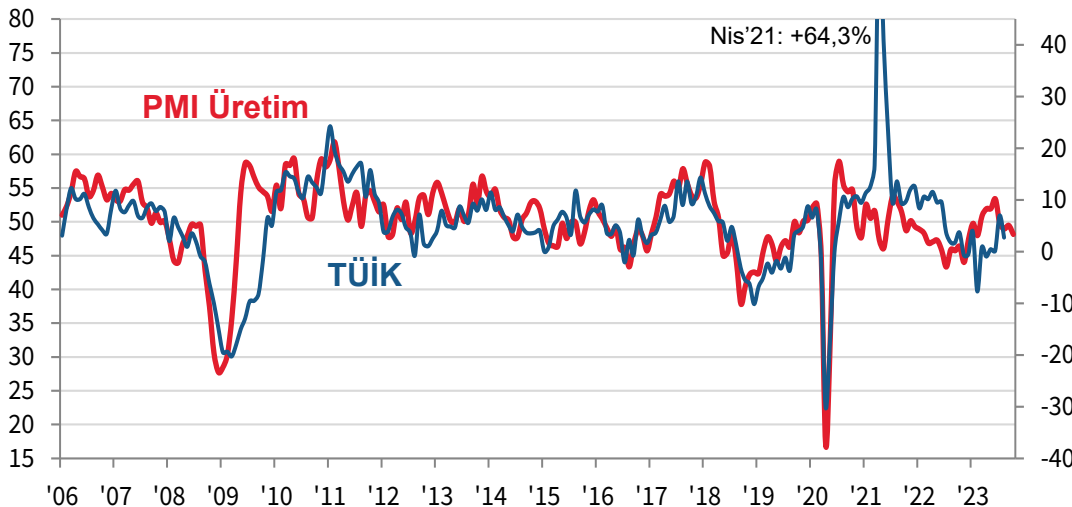
Yeni siparişlerdeki bu görünüme bağlı olarak üretim de Ekim ayında gerilemeye devam etti. Böylece üst üste dört ay boyunca üretimde ivme kaybı gözlemlendi.

Ekim'de istihdam yeniden düşüşe geçti ve bu durum beş aylık genişleme sürecini sona erdirdi. Anket katılımcıları

### Tarihsel bakış:

PMI Üretim Endeksi, 50 = değişme yok

Sanayi Üretimi, % yıl/yıl



Yayın yasağının geçerli olduğu tarih ve saat: 10:00 (İSTANBUL) / 0700 (UTC) 1 Kasım 2023

## İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

istifa ve emekliye ayrılmaların yaşandığına dikkat çekti. Çalışan sayısındaki azalmaya rağmen firmaların birikmiş işlerinde yaklaşık bir yılın en hızlı düşüşü kaydedildi.

Sipariş gereksinimlerindeki azalmanın sonucu olarak, imalatçılar satın alma faaliyetlerinin yanı sıra girdi ve nihai ürün stoklarını da azalttı.

Enflasyonist baskılar dördüncü çeyrek başında hafiflemeyi sürdürdü. Girdi maliyetleri ve nihai ürün fiyatlarında artış oranları üst üste üçüncü ay düşüş gösterdi. Fiyatlarında artış bildiren firmalar ise bunun büyük oranda liradaki değer kaybından kaynaklandığını belirtti.

### Yorum:

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

*“Talep koşulları Ekim ayında Türk imalat sektörünü yavaşlatan ana faktör olurken, firmalar üretimi destekleyecek ve istihdam düzeyini koruyacak hacimde yeni sipariş temin etmekte zorlandı. Diğer taraftan, enflasyon baskılarının hafiflemeye devam etmesi yakın dönemde daha elverişli bir talep ortamının oluşabileceği konusunda bir miktar iyimserlik sağlayabilir.”*

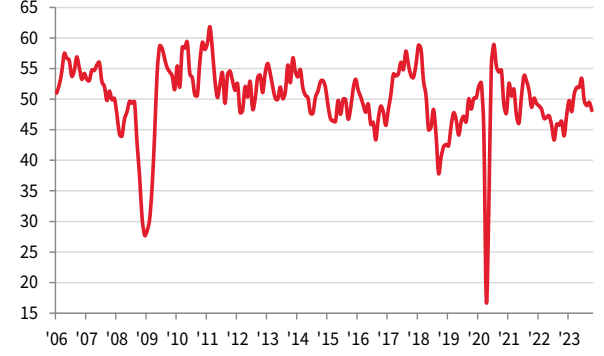
## İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

### Üretim Endeksi

S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Talep koşullarındaki kırılganlık, Türk imalatçıların Ekim ayında da üretimi artırmakta zorlamasına yol açtı. Üretimde üst üste dördüncü ay gerçekleşen düşüş, Eylül'e göre daha hızlı olmakla birlikte ılımlı düzeylerde kalmaya devam etti.

mev.arı. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

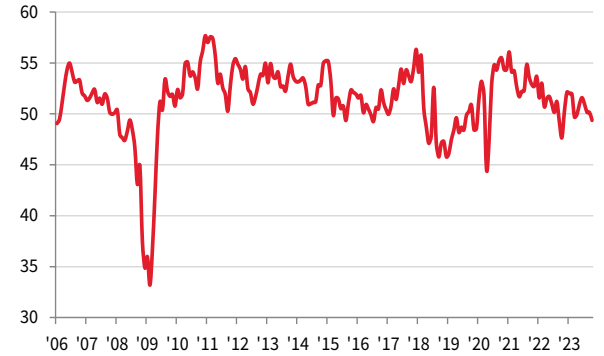


### İstihdam Endeksi

S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları, istihdamı üst üste beş ay boyunca arttırdıktan sonra Ekim'de hafif de olsa azalttı. Firmalardan alınan geri bildirimler, çalışan sayılarındaki bu azalışın istifalar ve emekliliklerden kaynaklandığına işaret etti.

mev.arı. 50 = bir önceki aya göre değişim yok



### Daha fazla bilgi için lütfen iletişime geçiniz:

#### İstanbul Sanayi Odası

Nesrin Akçay, Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şb. Md.  
Tel.: +90 212 252 2900 Dahili: 180  
Email: [nakcay@iso.org.tr](mailto:nakcay@iso.org.tr)

#### S&P Global Market Intelligence

Andrew Harker, Economics Director  
Telephone +44 1491 461 016  
Email: [andrew.harker@spglobal.com](mailto:andrew.harker@spglobal.com)

Sabrina Mayeen, Corporate Communications  
Telephone +44 (0) 7967 447030  
Email: [sabrina.mayeen@spglobal.com](mailto:sabrina.mayeen@spglobal.com)

# İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

## İstanbul Sanayi Odası

Kurulduğu 1952 yılından bu yana üyelerinin Türkiye ekonomisine katkılarından aldığı güçle faaliyetlerini sürdüren İstanbul Sanayi Odası (İSO), Türkiye'nin en büyük sanayi odası, Türk sanayisinin de en güçlü temsilcilerinden biridir. İSO üyeleri tarafından yaratılan katma değer Türkiye sanayi sektörü katma değeri içindeki payı %40'ın üzerindedir. İSO üyeleri Türkiye sanayi sektörü üretiminin yaklaşık %35'ini gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun %36'sı İSO üyelerinden oluşmaktadır.

İstanbul Sanayi Odası, üyelerine yenilikçi hizmetler sunarak, sanayimizin sürdürülebilir gelişmesini desteklemekte ve rekabet gücünün gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Bu amaçla; inovasyon, teknoloji geliştirme, üniversite-sanayi işbirliği, mesleki eğitim, uluslararası ilişkiler, çevre ve enerji gibi sanayimiz için hayati önem taşıyan konularda yurt içi ve uluslararası ortaklıklarla yeni projeler ve hizmetler geliştirerek sanayicilerimizin kullanımına sunmaktadır.

İstanbul sanayisi ile ilgili en geniş bilgi birikimine sahip olan İSO, gerçekleştirdiği ekonomik araştırmalar ve derlediği verilerle bir yandan sanayicilerimize yön gösterirken diğer yandan ekonomi ve sanayi politikalarının şekillenmesine katkıda bulunmaktadır.

## S&P Global Hakkında:

S&P Global, temel iş zekası sağlar. Hükümetlere, işletmelere ve bireylere doğru veri, uzmanlık ve bağlantılı teknoloji sunarak sağlıklı karar vermelerine olanak sağlar. Müşterilerimizin yeni yatırımları değerlendirmelerine yardımcı olmaktan, tedarik zincirlerindeki ESG (Çevresel, Sosyal ve Kurumsal Yönetişim) ve enerji dönüşümlerine rehberlik etmeye kadar birçok alanda yeni fırsatların kilidini açıyor, zorlukları çözüyor ve dünya için ilerlemeyi hızlandırıyoruz.

Küresel sermaye, emtia ve otomotiv pazarlarında kredi derecelendirmeleri, kıyaslamalar, analiz ve iş akışı çözümleri sağlamak için dünyanın önde gelen kuruluşlarının çoğu tarafından aranıyoruz. Sunduğumuz her çalışmayla dünyanın önde gelen kuruluşlarının yarın için bugünden plan yapmasına yardımcı oluyoruz. [www.spglobal.com](http://www.spglobal.com)

## PMI Hakkında:

Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®) anketleri artık Euro Bölgesi gibi önemli bölgeler dâhil olmak üzere, 40'dan fazla ülkede yayınlanacak. Bu anketler, güncel, doğru ve genellikle benzersiz aylık ekonomik eğilim göstergeleri sunabilme kapasitesi sayesinde, merkez bankaları yanında, mali piyasalar ve ticari karar vericiler tarafından dünyada en çok takip edilen iş anketi unvanına sahiptir. Daha fazla bilgi için: [www.spglobal.com/marketintelligence/en/mi/products/pmi.html](http://www.spglobal.com/marketintelligence/en/mi/products/pmi.html)

## Veri ve Sunum Yöntemi ile İlgili Notlar:

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI® (Satın Alma Yöneticileri Endeksi™) S&P Global tarafından üretilmiştir. Rapor, Türkiye imalat sektöründe yer alan 400'ün üzerinde şirketten oluşan temsili panelden elde edilen orijinal anket verilerini içermektedir. Panel, Türk Gayri Safi Yurt İçi Hasılasına (GSYİH) olan endüstriyel katkısı baz alınarak, Standart Sanayi Sınıflandırma grubuna (SIC – Standard Industrial Classification) göre tabakalandırılmıştır.

Anket cevapları, eğer mevcutsa, ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. 'Raporda' tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında arttı/daha iyi cevabını verenlerle azaldı/daha kötü oldu cevabını verenler arasındaki net fark ve 'yayımlı' endeksi sunulmaktadır. Bu endeks, olumlu cevapların sayısı ve 'aynı kaldı' cevabını verenlerin yarısının toplamından oluşmaktadır.

Yayımlı endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin hüküm süren yönünü gösteren pratik özet niteliğinde bir ölçüdür. 50 değerinin üzerinde ölçülen endeks bu değışkende artış olduğunu, 50 değerinin altında ölçülen endeks ise genel anlamda düşüş olduğunu göstermektedir.

S&P Global, ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde herhangi bir değışiklik yapmamaktadır, ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir. Temel rakamlara (düzeltilmemiş) ilişkin tarihsel veriler, ilk yayımlanan mevsimlik etkilerden arındırılmış seriler ve sonradan revize edilen veriler S&P Global abonelerine sunulmaktadır. Lütfen [economics@spglobal.com](mailto:economics@spglobal.com) adresi ile irtibata geçin.

S&P Global Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI®) şu ağırlıklarda, beş ayrı bireysel endeksin ağırlıklandırması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir: Yeni Siparişler - 0,3, Fabrika Çıkışları - 0,25, İstihdam - 0,2, Tedarikçilerin Teslim Süresi - 0,15, Satın Alınan Stok Malları - 0,1, ve bu hesaplarda Tedarik Süresi endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir.

Ekim verileri 12-24 Ekim 2023 tarihleri arasında toplanmıştır.

Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®) anket yöntem bilimi, satış, istihdam, envanter ve fiyatlar gibi değışkenleri takip ederek, özel ekonomi sektöründe neler olup bittiğinin mümkün olan en güncel göstergesini sunma konusunda olağanüstü saygınlık kazanmıştır. Endeksler, ticaret koşullarını daha iyi anlayarak, kurumsal ve yatırım stratejisini yönlendirmek amacıyla işletmeler, hükümetler ve finansal kurumlarda hizmet veren ekonomi analistleri tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Özellikle birçok ülkede merkez bankaları (Avrupa Merkez Bankası dâhil) bu verileri kullanarak faiz oranları hakkında kararlar vermektedirler. PMI anketleri, her ay yayımlanan ekonomik koşulların ilk göstergeleri olup, bu nedenle hükümet organları tarafından üretilen kıyaslanabilir verilerden çok daha önce elde edilebilmektedir.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu fikri mülkiyet hakları S&P Global şirketine aittir veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. Önceden S&P Global'in izni alınmaksızın, kopyalama, dağıtma veya yayınlama dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, buradaki verilerin herhangi bir şekilde izinsiz kullanılması yasaktır. Buradaki içerik veya bilgiler ("veriler"), verilerdeki hatalar, yanlışlıklar, ihmaller veya gecikmeler nedeniyle veya bunlarla ilgili olarak, veya buna dayanarak gerçekleştirilen eylemler nedeniyle S&P Global'in herhangi bir yükümlülüğü veya sorumluluğu bulunmamaktadır. S&P Global, verilerin kullanılmasından kaynaklanan herhangi bir özel, arzi veya dolaylı kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Purchasing Managers' Index™ ve PMI® S&P Global Inc şirketinin ticari markalarıdır veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. İstanbul Sanayi Odası yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır.

Bu içerik, S&P Global'in ayrı olarak yönetilen bir bölümü olan S&P Global Ratings tarafından değil, S&P Global Market Intelligence tarafından yayınlanmıştır. İlgili taraftan önceden yazılı izin alınmaksızın, derecelendirmeler dahil olmak üzere herhangi bir bilginin, verinin veya materyalin ("İçerik") herhangi bir şekilde kopyalanması yasaktır. Söz konusu taraf, bağlı kuruluşları ve tedarikçileri ("İçerik Sağlayıcılar"), herhangi bir İçerik'in doğruluğunu, yeterliliğini, eksiksizliğini, güncelliğini ve elde edilebilirliğini garanti etmez ve nedeni ne olursa olsun herhangi bir hata veya eksiklikten (ihmal veya başka bir nedenden kaynaklanan) veya bu İçerik'in kullanımından elde edilen sonuçlardan sorumlu değildir. İçerik Sağlayıcılar, İçerik'in herhangi bir şekilde kullanılmasında bağlantılı olan herhangi bir zarardan, maliyetten, masraftan, yasal ücretten veya kayıptan (gelir kaybı veya kâr kaybı ve fırsat maliyetleri dahil) hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.